

UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/2026**od 19. prosinca 2018.****o izmjeni Priloga IV. Uredbi (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS)****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 761/2001 i odluka Komisije 2001/681/EZ i 2006/193/EZ ⁽¹⁾, a posebno njegov članak 48.,

budući da:

- (1) Sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) uspostavljen je Uredbom (EZ) br. 1221/2009. Cilj je sustava EMAS promicati stalno unapređivanje ekološke djelotvornosti organizacija uspostavljanjem i provedbom sustava upravljanja okolišem, evaluacijom djelotvornosti takvih sustava, pružanjem informacija o ekološkoj djelotvornosti, otvorenim dijalogom s javnošću i drugim zainteresiranim stranama te aktivnim uključivanjem zaposlenika. Radi ostvarivanja tog cilja, u Prilozima od I. do IV. toj uredbi utvrđuju se konkretni zahtjevi kojih se moraju pridržavati organizacije koje žele sudjelovati u sustavu EMAS i u njemu se registrirati.
- (2) Prilogom IV. Uredbi (EZ) br. 1221/2009 utvrđuju se zahtjevi za priopćavanje informacija bitnih za okoliš. Taj bi prilog trebalo izmijeniti kako bi se uzela u obzir poboljšanja utvrđena na temelju iskustva stečenog tijekom funkcioniranja sustava EMAS. S obzirom na broj i prirodu tih izmjena primjereno je radi jasnoće u cijelosti zamijeniti Prilog IV.
- (3) Uredbu (EZ) br. 1221/2009 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (4) Organizacije registrirane u sustavu EMAS moraju svake godine pripremiti ili ažurirati izjavu o okolišu u skladu s Prilogom IV. Uredbi (EZ) br. 1221/2009. Kao dio provjere organizacije u skladu s člankom 18. te uredbe izjavu o okolišu ili ažuriranu izjavu o okolišu mora potvrditi okolišni procjenitelj koji je akreditiran ili posjeduje dozvolu osim u slučaju malih organizacija izuzetih na temelju članka 7. te uredbe. Organizacije koje se pripremaju za registraciju u sustavu EMAS također moraju podnijeti validiranu izjavu o okolišu kao dio svojeg zahtjeva za registraciju. Stoga je potrebno prijelazno razdoblje kako bi organizacije imale dovoljno vremena za rješavanje prelaska na izmjene nastale ovom Uredbom.
- (5) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog člankom 49. Uredbe (EZ) br. 1221/2009,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 1221/2009 zamjenjuje se tekstem iz Priloga ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ako bi se validacija izjave o okolišu ili ažurirane izjave o okolišu trebala provesti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1221/2009 nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe, ali prije 9. siječnja 2020., izjava tada, u dogovoru s okolišnim procjeniteljem i nadležnim tijelom, može biti validirana bez obzira na izmjenu uvedenu člankom 1. ove Uredbe.

Ako nevalidiranu ažuriranu izjavu o okolišu treba dostaviti nadležnom tijelu u skladu s člankom 7. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1221/2009 nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe, ali prije 9. siječnja 2020., izjava tada, u dogovoru s nadležnim tijelom, može biti pripremljena bez obzira na izmjenu uvedenu člankom 1. ove Uredbe.

⁽¹⁾ SL L 342, 22.12.2009., str. 1.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 19. prosinca 2018.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNKER

PRILOG

„PRILOG IV.

PRIOPĆAVANJE INFORMACIJA BITNIH ZA OKOLIŠ

A. Uvod

Informacije bitne za okoliš moraju biti predstavljene na jasan i dosljedan način te bi po mogućnosti trebale biti dostupne u elektroničkom obliku. Organizacija mora utvrditi najbolji oblik u kojem će te informacije biti dostupne zainteresiranim stranama na jednostavan način.

B. Izjava o okolišu

Izjava o okolišu mora sadržavati minimalno elemente navedene u nastavku i ispunjavati minimalne zahtjeve kako je navedeno u nastavku:

- (a) sažetak djelatnosti, proizvoda i usluga organizacije, povezanosti s matičnim organizacijama po potrebi te jasan i nedvosmislen opis opsega registracije u sustavu EMAS, uključujući popis lokacija uključenih u tu registraciju;
- (b) politiku zaštite okoliša organizacije i kratak opis upravljačke strukture kojom se podržava njezin sustav upravljanja okolišem;
- (c) opis svih značajnih izravnih i neizravnih aspekata okoliša koji rezultiraju značajnim učincima organizacije na okoliš, kratak opis pristupa koji organizacija primjenjuje kako bi utvrdila njihov značaj te objašnjenje naravi učinaka u odnosu na te aspekte;
- (d) opis općih i pojedinačnih ciljeva zaštite okoliša u odnosu na značajne aspekte okoliša i učinke na okoliš;
- (e) opis provedenih i planiranih aktivnosti za poboljšanje ekološke djelotvornosti, postizanje ciljeva i osiguravanje usklađenosti s pravnim zahtjevima u vezi s okolišem.

Ako je moguće, potrebno je uputiti na relevantne najbolje prakse upravljanja okolišem predstavljene u sektorskim referentnim dokumentima kako je navedeno u članku 46.;

- (f) sažetak dostupnih podataka o ekološkoj djelotvornosti organizacije s obzirom na njezine značajne učinke na okoliš.

Izvrješćivanjem će se obuhvatiti ključni i konkretni okolišni pokazatelji kako je navedeno u odjeljku C. Ako postoje ciljevi zaštite okoliša, dostavljaju se sljedeći podaci:

- (g) upućivanje na glavne zakonske odredbe koje organizacija treba uzeti u obzir kako bi osigurala usklađenost s pravnim zahtjevima povezanim s okolišem te izjava o poštovanju zakonodavstva;
- (h) potvrda o zahtjevima iz članka 25 stavka 8., ime i broj akreditacije ili dozvole okolišnog procjenitelja te datum validacije. Umjesto toga može se upotrijebiti izjava iz Priloga VII. koju je potpisao okolišni procjenitelj.

Ažurirana izjava o okolišu mora minimalno sadržavati elemente i ispunjavati minimalne zahtjeve predviđene u točkama od (e) do (h).

Organizacije mogu odlučiti u svoje izjave o okolišu uključiti dodatne činjenične informacije u vezi s djelatnostima, proizvodima i uslugama organizacije ili s njihovom usklađenošću s posebnim zahtjevima. Sve informacije sadržane u izjavi o okolišu mora validirati okolišni procjenitelj.

Izjava o okolišu može biti uključena u druge dokumente za izvrješćivanje organizacije (npr. izvješća o upravljanju, održivosti ili društvenoj odgovornosti). Prilikom uključivanja u takve dokumente za izvrješćivanje potrebno je jasno razlikovati validirane i nevalidirane podatke. Izjava o okolišu mora biti jasno označena (primjerice upotrebom logotipa sustava EMAS), a dokument mora uključivati kratko objašnjenje postupka validacije u okviru sustava EMAS.

C. Izvješćivanje na temelju okolišnih pokazatelja i kvalitativnih podataka**1. Uvod**

Organizacije moraju i u izjavi o okolišu i ažuriranoj izjavi o okolišu izvijestiti o svojim značajnim izravnim i neizravnim aspektima okoliša koristeći ključne i konkretne okolišne pokazatelje kako je navedeno u nastavku. U slučaju da nisu dostupni nikakvi kvantitativni podaci, organizacije moraju priopćiti kvalitativne podatke kako je opisano u točki 4.

Dokument mora sadržavati podatke o stvarnom utrošku i proizvodnji. Ako bi otkrivanje podataka narušilo povjerljivost komercijalnih ili industrijskih informacija organizacije, ako je ta povjerljivost propisana nacionalnim zakonodavstvom ili zakonodavstvom Zajednice radi zaštite legitimnog gospodarskog interesa, organizaciji se može dozvoliti da u dokumentu te informacije indeksira, primjerice tako da utvrdi početnu godinu (s indeksom 100) od koje bi se navodio razvoj stvarnog utroška i proizvodnje.

Pokazatelji moraju:

- (a) dati točnu procjenu ekološke djelotvornosti organizacije;
- (b) biti razumljivi i nedvosmisleni;
- (c) omogućiti usporedbu ekološke djelotvornosti organizacije u jednoj godini u odnosu na drugu radi procjene poboljšanja ekološke djelotvornosti organizacije; kako bi se omogućila ta usporedba, izvješće mora obuhvaćati najmanje tri godine djelovanja, pod uvjetom da su takvi podaci dostupni;
- (d) prema potrebi, omogućiti usporedbu sa sektorskim, nacionalnim ili regionalnim referentnim vrijednostima;
- (e) prema potrebi, omogućiti usporedbu s regulatornim zahtjevima.

Kako bi se to olakšalo, organizacija mora ukratko definirati područje (uključujući organizacijske i materijalne granice, primjenjivost i metodologiju izračuna) obuhvaćeno svakim pokazateljem.

2. Ključni okolišni pokazatelji

- (a) Ključni pokazatelji usmjereni su na djelotvornost u sljedećim ključnim područjima bitnima za okoliš:

- i. energija;
- ii. materijal;
- iii. voda;
- iv. otpad;
- v. uporaba zemljišta s obzirom na biološku raznolikost; i
- vi. emisije.

Izvješćivanje o ključnim okolišnim pokazateljima obvezno je. Međutim, organizacija može ocijeniti relevantnost tih pokazatelja u kontekstu svojih značajnih aspekata okoliša i učinaka na okoliš. Kad organizacija zaključi da jedan ili više ključnih pokazatelja nije relevantno za njezine značajne aspekte okoliša i učinke na okoliš, ne mora priopćavati informacije o tim ključnim pokazateljima. U tom slučaju organizacija mora u izjavi o okolišu uključiti jasno i argumentirano objašnjenje zašto to nije učinjeno.

- (b) Svaki ključni pokazatelj sastoji se od:

- i. izraza A, koji pokazuje ukupni godišnji utrošak/proizvodnju u danom području;
- ii. izraza B, koji pokazuje godišnje referentne vrijednosti koje predstavljaju aktivnosti organizacije; i
- iii. izraza R, koji pokazuje omjer A/B.

Svaka organizacija mora priopćiti informacije o sva 3 elementa za svaki pokazatelj.

- (c) Element pokazatelja koji izražava ukupni godišnji utrošak/proizvodnju u danom području, izraz A, obuhvaća sljedeće:

- i. za energiju:
 - „ukupnu izravnu potrošnju energije”, što odgovara ukupnoj godišnjoj količini potrošene energije u organizaciji,
 - „ukupnu potrošnju energije iz obnovljivih izvora”, što odgovara ukupnoj godišnjoj količini energije proizvedene iz obnovljivih izvora koja je potrošena u organizaciji,

- „ukupnu proizvodnju energije iz obnovljivih izvora”, što odgovara ukupnoj godišnjoj količini energije proizvedene u organizaciji iz obnovljivih izvora.

Taj posljednji element mora se navesti samo ako ukupna energija koju organizacija proizvede iz obnovljivih izvora značajno premašuje ukupnu količinu energije iz obnovljivih izvora koju organizacija potroši ili ako energija koju je organizacija proizvela iz obnovljivih izvora nije potrošena u organizaciji.

Ako se troše ili, u slučaju energije iz obnovljivih izvora, proizvode (poput električne energije, topline, goriva ili drugih) različite vrste energije, njihova godišnja potrošnja ili proizvodnja mora se prema potrebi navesti zasebno.

Energija bi po mogućnosti trebala biti izražena u kWh, MWh, GJ ili drugim jedinicama u kojima se uobičajeno navodi određena vrsta utrošene ili proizvedene energije;

ii. za materijal:

- „godišnji maseni protok ključnih korištenih materijala” (isključujući nositelje energije i vodu) po mogućnosti izražen u jedinicama mase (npr. kilogramima ili tonama) ili obujma (npr. m³) ili drugim jedinicama koje se obično upotrebljavaju u tom sektoru.

Kada se upotrebljavaju različite vrste materijala, njihov godišnji maseni protok mora se prema potrebi navesti zasebno;

iii. za vodu:

- „ukupnu godišnju potrošnju vode” izraženu u jedinicama obujma (npr. litre ili m³);

iv. za otpad:

- „ukupnu godišnju proizvodnju otpada” raščlanjenu prema vrsti i po mogućnosti izraženu u jedinicama mase (npr. kilogramima ili tonama) ili obujma (npr. m³) ili drugim jedinicama koje se obično upotrebljavaju u tom sektoru,
- „ukupnu godišnju proizvodnju opasnog otpada” po mogućnosti izraženu u jedinicama mase (npr. kilogramima ili tonama) ili obujma (npr. m³) ili drugim jedinicama koje se obično upotrebljavaju u tom sektoru;

v. za uporabu zemljišta s obzirom na biološku raznolikost:

- oblike uporabe zemljišta s obzirom na biološku raznolikost izražene u jedinicama površine (npr. m² ili ha):
 - ukupna uporaba zemljišta,
 - ukupan zatvoreni prostor,
 - ukupno područje usmjereno na prirodu na lokaciji,
 - ukupno područje usmjereno na prirodu izvan lokacije.

„Područje usmjereno na prirodu” područje je namijenjeno prvenstveno očuvanju prirode ili njezinu obnavljanju. Područja usmjerena na prirodu mogu biti smještena na lokaciji i uključivati krov, fasadu, sustave za odvodnju vode ili druge elemente koji su osmišljeni, prilagođeni ili kojima se upravlja u cilju promicanja biološke raznolikosti. Ta se područja mogu nalaziti i izvan lokacije organizacije pod uvjetom da je to područje u vlasništvu ili pod upravljanjem organizacije te da je ono prvenstveno namijenjeno promicanju biološke raznolikosti. Mogu se opisati i područja kojima se zajednički upravlja i koja su namijenjena promicanju biološke raznolikosti pod uvjetom da je područje zajedničkog upravljanja jasno navedeno.

„Zatvoreni prostor” podrazumijeva bilo koju površinu na kojoj je izvorno tlo prekriveno (poput cesta), što ga čini nepropusnim. Ta nepropusnost može dovesti do učinaka na okoliš;

vi. za emisije:

- „ukupne godišnje emisije stakleničkih plinova”, uključujući minimalno emisije CO₂, CH₄, N₂O, HFC, PFC, NF₃ i SF₆, izražene u tonama ekvivalenta CO₂,

Organizacija bi trebala razmotriti izvješćivanje o svojim emisijama stakleničkih plinova u skladu s nekom od postojećih metodologija, kao što je protokol o stakleničkim plinovima.

- „ukupne godišnje emisije u zrak”, uključujući minimalno emisije SO₂, NO_x i PM, izražene u kilogramima ili tonama;

- (d) Pokazatelj godišnje referentne vrijednosti koja predstavlja aktivnosti organizacije, izraz B, odabire se i navodi na temelju zahtjeva u nastavku.

Izraz B mora:

- i. biti razumljiv;
- ii. biti izraz koji najbolje predstavlja ukupne godišnje aktivnosti organizacije;
- iii. omogućiti točan opis ekološke djelotvornosti organizacije, uzimajući u obzir posebnosti i aktivnosti organizacije;
- iv. biti zajednička referentna vrijednost za sektor u kojem organizacija djeluje, poput sljedećih primjera:
 - ukupna godišnja fizička proizvodnja,
 - ukupni broj zaposlenih,
 - ukupan broj noćenja,
 - ukupan broj stanovnika na području (u slučaju javne uprave),
 - tone obrađenog otpada (za organizacije koje djeluju u sektoru gospodarenja otpadom),
 - ukupna količina proizvedene energije (za organizacije koje djeluju u sektoru proizvodnje energije);
- v. osigurati usporedivost dostavljenih pokazatelja u određenom vremenskom razdoblju. Nakon definicije izraz B koristit će se u budućim izjavama o okolišu.

Promjena izraza B objašnjava se u izjavi o okolišu. U slučaju promjene izraza B organizacija mora osigurati da se njegova vrijednost može usporediti tijekom najmanje tri godine ponovnim izračunavanjem pokazatelja za prethodne godine prema novodefiniranom izrazu B.

3. Konkretni okolišni pokazatelji

Svaka organizacija mora sastavljati i godišnja izvješća o svojoj djelotvornosti u pogledu značajnih izravnih i neizravnih aspekata okoliša i učinaka na okoliš koji su povezani s njezinim temeljnim poslovnim djelatnostima, koji su mjerljivi i provjerljivi te koji već nisu obuhvaćeni ključnim pokazateljima.

Izvješćivanje o tim pokazateljima mora biti u skladu sa zahtjevima utvrđenima u uvodu ovog odjeljka.

Ako su dostupni, organizacija mora uzeti u obzir sektorske referentne dokumente iz članka 46. kako bi se olakšalo utvrđivanje relevantnih pokazatelja za određeni sektor.

4. Izvješćivanje o značajnim aspektima okoliša na temelju kvalitativnih podataka

Ako nisu dostupni nikakvi kvantitativni podaci za izvješćivanje o značajnim izravnim ili neizravnim aspektima okoliša, organizacije izvješćuju o svojim rezultatima na temelju kvalitativnih informacija.

D. Odgovornost na lokalnoj razini

Organizacije koje se registriraju u sustavu EMAS po želji mogu izraditi jednu korporativnu izjavu o okolišu koja obuhvaća nekoliko različitih geografskih lokacija.

Budući da je namjera da se sustavom EMAS osigura odgovornost na lokalnoj razini, organizacije moraju osigurati da značajni učinci na okoliš svake lokacije budu jasno utvrđeni i da se o njima izvješćuje u okviru korporativne izjave o okolišu.

E. Javna dostupnost

Organizacija mora osigurati da okolišnom procjenitelju može dokazati da svatko koga zanima ekološka djelotvornost organizacije može jednostavno i besplatno dobiti pristup informacijama koje se zahtijevaju u odjeljcima B i C. Kako bi se osigurala ta transparentnost, izjava o okolišu mora po mogućnosti biti javno dostupna na internetskim stranicama organizacije.

Organizacija mora osigurati da su te informacije o pojedinoj lokaciji ili organizaciji objavljene na službenom jeziku (ili jednom od službenih jezika) države članice ili treće zemlje u kojoj se nalazi lokacija ili organizacija.

Nadalje, u slučaju korporativne izjave o okolišu, organizacija mora osigurati da su (za potrebe registracije) te informacije dostupne na službenom jeziku (ili jednom od službenih jezika) države članice u kojoj je organizacija registrirana ili na službenom jeziku (ili jednom od službenih jezika) Unije u dogovoru s tijelom nadležnim za registraciju.

Izjava o okolišu može se staviti na raspolaganje i na drugim jezicima pod uvjetom da je sadržaj prevedenog dokumenta u skladu sa sadržajem izvorne izjave o okolišu koju je validirao okolišni procjenitelj i da je jasno navedeno da se radi o prijevodu validiranog dokumenta.”
